

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.90/88.78
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67, S.D. = 0.45$)

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.90/88.78 หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านระหว่างเรียน จำนวน 10 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.90 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.78 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกทักษะทุกชุดมีประสิทธิภาพ เหมาะสมที่จะนำไปแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้เพราะแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากวิเคราะห์หลักสูตร วิธีสร้างแบบฝึกทักษะที่เหมาะสมสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ ด้านสื่อ นวัตกรรม และผู้วิจัยได้นำหลักจิตวิทยา มาใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังที่ รัชณี ศรีไพวรรณ (2527 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำซ้ำ ๆ เพื่อช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจแม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนั้นได้คำนึงถึงแรงจูงใจและกฎแห่งผลการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกทักษะแล้วได้ทราบความบกพร่องของตนเองรวมทั้งจัดแบบฝึกทักษะจากง่ายไปหายาก มีการแจ่งวัตถุประสงค์ นำเข้าสู่บทเรียน มีเนื้อหาฝึกด้วยกิจกรรมที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนพอใจเป็นอย่างยิ่ง

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้แบบฝึกทักษะการอ่าน มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปพัฒนาผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง จันทร์พันธ์ (2547 : 88-89) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.98/82.75 มีดัชนีประสิทธิผล .6092 หมายถึงนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 60.92 นักเรียนมีความพอใจต่อแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจด้วยกิจกรรมแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก ในการจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง รู้จักรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นตามลำดับสอดคล้องกับ

เปรมฤดี พิมพ์เวิน (2549 : 109) ได้วิจัยการสร้างบทเรียนเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคือ 91.27/95.33 ความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ใช้ บทเรียนเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ไม่ ใช้บทเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ สุภวรรณ เล็กวิไล (2539 : 86) ได้วิจัยการพัฒนา รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยกลวิธีการเรียนภาษาโดยใช้ หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนกุนนทีรุทราวมวิทยาคม จำนวน 84 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 42 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความเห็นว่าการเรียนแบบ ร่วมมือให้ประโยชน์มาก

2. จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกมีผลการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่ลด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดให้นักเรียนเป็นกลุ่ม เล็ก ๆ โดยที่นักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ใน ระดับ เก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ ผลการทดสอบของ นักเรียนจะคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม และเป็นคะแนนสอบรายบุคคล นักเรียนที่เก่ง จึง พยายามช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน เพราะจะทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มดีขึ้น นักเรียนที่ เรียนอ่อนจะพยายามช่วยตัวเอง เพื่อมิให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำลงอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุด โดยอาศัยการร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและ กันแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน โดยมีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็น หลัก เพื่อกระตุ้นความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียนด้วยตัวของนักเรียนเอง สนุกสนาน น่าสนใจทำให้นักเรียนกระตือรือร้น เต็มใจร่วมกิจกรรม ทำให้พฤติกรรม การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ จอนสัน และจอนสัน (Johnson & Johnson. 1994 : 55-59) ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ไว้ว่า สมาชิกจะรับผิดชอบต่อกัน ช่วยกันปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ โดยมี เป้าหมายร่วมกันหรือมีเป้าหมายเดียวกัน มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลและสื่อวัสดุอุปกรณ์ สมาชิกกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กัน ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อ

ตนเองต้องงานและทำงานอย่างเต็มความสามารถ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนอย่างมีเหตุผล ยอมรับซึ่งกันและกัน การจัดกิจกรรมครั้งแรกอาจมีปัญหาบ้างเพราะวิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมนั้นนักเรียนไม่คุ้นเคยและไม่ได้ฝึกอย่างสม่ำเสมอ

การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นการเรียนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการสอนรายบุคคลเข้าด้วยกัน เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถจากแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ครูเตรียมให้ และเน้นส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น มีการระดมความคิดและตัดสินใจร่วมกัน เนื่องจากเป็นวัยเดียวกันภาษาที่ใช้สื่อสารกันนั้นจะสื่อความหมายเข้าใจซึ่งกันและกันได้ดี ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกทำให้เกิดการพัฒนาความรู้และกระบวนการคิดที่หลากหลายมีการรับรู้ปัญหาและแก้ปัญหา ร่วมกันเป็นการส่งเสริมกระบวนการคิดและความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งส่งผลที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีการเสริมแรงให้กับนักเรียนทั้งกลุ่มโดยการยกย่องชมเชย และมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จเมื่อเห็นประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบนี้ ทำให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือกันมากขึ้น สังเกตจากคะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มจะพัฒนาดีขึ้น การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และมีความสนใจมากยิ่งขึ้นทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ รักรักษ์สุตาทรัพย์มาก (2548 : 67) ได้วิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการประเมินตามสภาพจริง และวุฒิชัย สุขวิริยานนท์ (2549 : 79) นอกจากนี้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่าสอดคล้องกับสมรรถนะความสามารถในการสื่อสาร และสอดคล้องกับสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม

3. จากผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ที่สร้างขึ้น โดยรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะว่าแบบฝึกที่

สร้างขึ้น เราความสนใจ มีสีสันสวยงามประกอบในแต่ละแบบฝึก มีคำสั่งชัดเจน เข้าใจง่ายต่อการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกต่อการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอนทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะการอ่านที่สร้างขึ้น สำหรับนักเรียนที่ใช้ฝึกนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน มีคำชี้แจงง่ายและชัดเจน ทำให้นักเรียนเกิดความสุข ความพอใจ กระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการทำแบบฝึกทักษะการอ่านแต่ละครั้งเหมาะสมกับเวลาและนักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ ผู้เรียน ได้แสดงความคิดเห็นและใช้วิธีแก้ปัญหาหลายๆด้าน นักเรียนได้ฝึกการแสดงออกและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับ จอนสัน และจอนสัน (Johnson & Johnson, 1994 : 103) ซึ่งมีแนวคิดว่าการพึ่งพากันทางสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล การกำหนดหรือการสร้างสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการพึ่งพากันทางสังคมแต่ละคนอาจร่วมมือกันเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคล ในการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการเรียนรู้และการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและคนอื่น

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ ลิซอร์ (Leechor, 1988 : 26-29) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือในกลุ่มย่อยมีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้เด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางสติปัญญาในระดับสูงได้แก่ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา สิ่งเหล่านี้จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถทางการเรียนสูงขึ้นและนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นันทพร คชศิริพงษ์ (2540 : 78-80) ได้วิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนที่ใช้แบบฝึกหัดมีเกมประกอบและจากการสอนที่ใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคงทนการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังจากการสอน 3 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ เปรมฤดี บัตรศิริมงคล (2550 : 76) ได้วิจัยการสร้างแบบฝึกการอ่านเพื่อการสื่อสารจากเอกสารจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม และแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน ด้วยการให้นักเรียนฝึกอ่านโดยใช้แบบฝึกหัดการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 บท ใช้เวลาในการทดลอง 24 คาบ

รวม 12 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ได้แบบฝึกการอ่านเพื่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 75.31/74.51 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการให้แบบฝึกการอ่าน ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีเจตคติต่อ กิจกรรมและแบบฝึกการอ่านอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำรูปแบบการสอนแบบร่วมมือไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น จำนวนนักเรียนต่อกลุ่มอาจมีการเพิ่มขึ้น หรือลดลงได้ การกำหนดบทบาทของนักเรียนอาจปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD อาจมีการปรับ ลดหรือขยายเวลาในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการยืดหยุ่นตามสถานการณ์ความพร้อมของเด็กได้ตามความเหมาะสม

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD ในช่วงแรก นักเรียนยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม ดังนั้น ครูผู้สอนควรเริ่มต้นจากการชี้แจง วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ การปฏิบัติตน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนเกณฑ์การ ให้คะแนนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ให้นักเรียนเข้าใจก่อนดำเนินการ

1.4 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังนั้นจึงควรนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD ไปใช้กับนักเรียน ในชั้นอื่นและวิชาอื่นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีวิจัยเกี่ยวกับการนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD ไปใช้ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนเทคนิคอื่น เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความหลากหลาย

2.2 ควรมีวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD กับการเรียน การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในระดับช่วงชั้นเดียวกันหรือต่างช่วงชั้น

2.3 ควรมีวิจัยในเนื้อหาอื่นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เช่น การสอน หลักการใช้ภาษาหรือนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาไทย

2.4 ควรมีวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความคงทนในการเรียนรู้ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY